

Ing. Marcel Nekoranec , hlavný kontrolór obce Vysoká nad Kysucou

Stanovisko hlavného kontrolóra obce Vysoká nad Kysucou k návrhu rozpočtu na rok 2023 a viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2025 .

V súlade s § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2023 a k viacročnému rozpočtu obce na roky 2023,2024,2025. Stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady na základe, ktorého a v súlade s príslušnými paragrafmi tohto zákona je vydané aj VZN obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve -nariadenie vlády č.668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov.
- č.493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.
- Návrh rozpočtu bol spracovaný aj v súlade s ostatnými všeobecne záväznými nariadeniami obce Vysoká nad Kysucou.

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov vydaného podľa §4 ods.4 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný aj podľa príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 vydanej ministerstvom financií pod. číslom: MF/005055/2022-411 v súlade s §14 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu na rok 2023 je predložený na schválenie v rozsahu podľa §10 ods.4 zák.č.583/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov. Rozpočet sa podľa tohto

ustanovenia predkladá na schválenie v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie.

Dodržaná bola aj podmienka zák.č.583/2004 Z.z. §10 ods.3 , ktorý ustanovuje, že rozpočet obce sa vnútorne člení na :

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie

Podľa ustanovení §4 ods.5 zák.č.583/2004 Z.z. rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce t.j. rozpočet obce musí byť vytvorený aj ako programový.

Obec je povinná poskytovať do rozpočtového informačného systému pre samosprávu (RISSAM.rozpočet) údaje o schválenom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a rozpočtov na nasledujúce roky viacročného rozpočtu najneskôr do 20 kalendárnych dní odo dňa schválenia rozpočtu orgánom obce t.j. obecným zastupiteľstvom. Ak je rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok schválený do 31.decembra bežného roka obec poskytne údaje schváleného rozpočtu v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie najneskôr do 10.januára nasledujúceho rozpočtového roka .

3. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 a z vývoja hospodárenia obce v roku 2022 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

4. Tvorba návrhu rozpočtu

Viacročný rozpočet je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2023,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2024,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2025.

Viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2023 – 2025 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

5. Charakteristika návrhu rozpočtu

Rozpočet na rok 2023

Navrhovaný rozpočet predstavuje nasledovné objemy finančných prostriedkov:

Bežný rozpočet

	Návrh 2023
Bežné príjmy celkom	2 166 916 €
Bežné výdavky celkom	2 041 811 €
+ prebytok, - schodok	+ 125 105 €

Kapitálový rozpočet

	Návrh 2023
Kapitálové príjmy celkom	361 023 €
Kapitálové výdavky celkom	141 324 €
+ prebytok, - schodok	+ 219 699 €

Celkový rozpočet obce

	Návrh 2023
Príjmy celkom	2 527 939 €
Výdavky celkom	2 183 135 €
+ prebytok, - schodok	+ 344 804 €

Bežný rozpočet splňa podmienku §10 ods.7 zák.č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách kde je stanovené, že bežný rozpočet je obec povinná zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový . Bežný rozpočet na rok 2023 je postavený ako prebytkový.

Kapitálový rozpočet je postavený ako prebytkový. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, čo je prípad nášho rozpočtu. Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť aj ako schodkový a tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku .

Finančné operácie :

	Návrh 2023
Príjmy finančné operácie celkom	0 €
Výdavkové finančné operácie celkom	294 804 €
+ prebytok, - schodok	- 294 804 €

Celkový rozpočet obce vrátane finančných operácií

	Návrh 2023
Celkový objem zdrojov	2 527 939 €
Použitie zdrojov celkom	2 477 939 €
+ prebytok, - schodok	+ 50 000 €

Plánovaná príjmová a tým aj výdavková časť rozpočtu obce Vysoká nad Kysucou na r.2023 je v prevažnej miere závislá na výnose dane poukázanej územnej samospráve t.j. na poukázanom podiele na dani z príjmov fyzických osôb, ktorý je prerozdeľovaný daňovým úradom a závisí od reálneho výberu daní v r.2023. Vzhľadom na to, že ešte nie sú zverejnené štatistické údaje a podiel obcí na výnose DPFO pre r.2023 je tento príjem navrhnutý na základe skutočného príjmu z predchádzajúceho rozpočtového obdobia t.j. roku 2022 s optimistickým navýšením v celkovej výške 1 183 000 €. Po zverejnení východiskových štatistických údajov a rozpočtových podielov obcí a VÚC na výnose daní z príjmov FO pre r.2023 bude potrebné upraviť v rozpočte tento príjem podľa ministerstvom financií zverejnenej sumy pre obec Vysoká nad Kysucou na r.2023 .

Celkový transfer základnej škole s materskou školou E.A.Cernana vrátane vlastných príjmov na prenesený výkon štátnej správy je v navrhovanom rozpočte plánovaný v sume 633 304 €. Takto navrhovaná výška finančných prostriedkov na tento prenesený výkon štátnej správy je navrhnutá na základe rozpočtového roku 2022 s výhľadom pre r.2023 a s ohľadom na stav žiakov eduzberu k 15.9.2022 . Presnú výšku finančných prostriedkov na tento prenesený výkon štátnej správy bude potrebné upraviť rozpočtovým opatrením podľa Ministerstvom školstva vedy a výskumu zverejnej tabuľky normatívnych finančných prostriedkov vo verzii V_1 na r.2023.

Transfer materskej škole je plánovaný vo výške 243 407 € . Plánovaný rozpočet pre školskú jedáleň je vo výške 75422 €, z čoho transfer pre školskú jedáleň od obce je vo výške 52422 € a bude závisieť aj od vlastných príjmov ŠJ, či takto navrhovaný rozpočet ako celok bude postačujúci. Ďalšími originálnymi kompetenciami obce sú ŠKD, kde je transfer od obce plánovaný vo výške 46242 € a na záujmové vzdelávanie kde je plánovaný transfer vo výške 9700 €. Suma celkovej dotácie , ktorá bude určená vo všeobecnom záväznom nariadení o financovaní originálnych kompetencií obce Vysoká nad Kysucou musí zohľadňovať vyššie uvedené skutočnosti, tak aby boli pokryté všetky reálne potrebné výdavky na činnosti týchto originálnych kompetencií.

Navrhovaný rozpočet predpokladá nárast v príjmoch z poplatku za komunálne odpady oproti r.2022 vo výške 15203 €. Vzhľadom na stúpajúci trend zvyšovania nákladov na činnosti spojené s odvozom a uskladnením odpadov je toto navýšenie opodstatnené . Naplnenie príjmov je však podmienené výberom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v zmysle príslušného VZN, ktoré výšku tohto poplatku upravuje. V tejto oblasti je nutné venovať maximálne úsilie na zvyšovanie vyseparovaného množstva odpadu, ktoré nám redukuje množstvo uskladnených odpadov a tým znižuje aj náklady na tieto činnosti.

U výdavkov verejnej správy je predpokladané čerpanie výdavkov v objeme 591 720 € a vychádzalo sa z čerpania za uplynulý rok a potreby na nasledujúce rozpočtové obdobie roku 2023 so zohľadnením potreby osobných nákladov, ceny energií a PHM, ktoré majú vplyv na výšku tejto položky rozpočtu ako aj z potreby všeobecného materiálu, poštových služieb, telekomunikačných služieb a ostatných činností spojených s verejnou správou . Nárast cien energií je v rozpočte čiastočne zohľadený, ale vzhľadom na to, že celkové navýšenie cien na r.2023 nie je ešte presne známe, tak je možné, že v r.2023 bude ešte potrebná úprava rozpočtu rozpočtovým opatrením za účelom dofinancovania predmetných položiek rozpočtu vrátane položiek osobných nákladov z dôvodu navyšovania platov zamestnancov štátnej a verejnej správy od 1.1.2023 o 7% a od 1.9.2023 o 10% . Celkovo hodnotím výdavky verejnej správy ako úsporné.

Doporučujem OZ objem finančných prostriedkov v jednotlivých položkách rozpočtu pripomienkať a na základe konsenzu stanoviť ich konečnú výšku, tak aby bol rozpočet ako celok vyrovnaný alebo prebytkový.

Doporučoval by som OZ stanoviť priority na r.2023 a podľa nich stanoviť výšku potrebných finančných prostriedkov a spôsob ich krycia.

Celkovo je navrhovaný rozpočet obce na r.2023 prebytkový, čím je splnená základná podmienka ustanovená § 10, ods. 7, zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy.

ZÁVER

Návrh rozpočtu obce vychádza z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 a z vývoja hospodárenia obce v predchádzajúcim rozpočtovom období. Celkový rozpočet obce je navrhovaný ako prebytkový a je spracovaný v súlade so zák.č.523/2004 Z.z. a zák.č.583/2004 Z.z. a zároveň zohľadňuje ustanovenia zák.č.582/2004 Z.z. a zák.č.564/2004 Z.z. . Na základe vyššie uvedených skutočností **odporúčam** obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu po zapracovaní pripomienok schváliť .

Ing. Marcel Nekoranec
hl.kontrolór obce